

Бринцева О.

ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ТЕХНІЧНОМУ ЗВО

Контроль результатів навчальної діяльності студентів з метою визначення ступеня досягнення цілей навчання та рівня мовної та мовленнєвої компетенції – це важливий етап у процесі навчання іноземної мови у технічному виші. Тому розробка системи об'єктивного контролю є одним із важливих напрямів методики викладання іноземних мов в інженерному ЗВО. Тестування швидко стає важливим компонентом навчання іноземних мов, оскільки дозволяє об'єктивно контролювати знання та ефективність навчання, а контроль є невідокремним елементом будь-якої діяльності, у тому числі навчання іноземної мови.

Ефективність сучасного освітнього процесу у контексті навчання іноземної мови в інженерному ЗВО багато в чому визначається вмінням викладача іноземної мови правильно організувати взаємодію зі студентами. Для ефективного контролю рівня та якості опанування іноземною мовою, розвитку особистісних здібностей студентів неоціненну допомогу може надати система моніторингу. Крім того, така система дозволяє викладачеві оцінити реальний рівень розвитку у студентів мовної та соціокультурної компетенції іноземною мовою, визначити ефективність тих чи інших засобів та методів навчання.

Система моніторингу на заняттях з іноземної мови дозволяє: стимулювати навчальну діяльність (заохочувальна функція), забезпечити систематизацію раніше вивченого матеріалу (навчальна функція), розвивати у студентів самоаналіз та систематичну роботу (виховна функція), запобігти формуванню неправильних навичок (коректувальна функція). Проте більшість тестів переважно спрямовані на перевірку лексико-граматичного матеріалу іноземною мовою та навичок логічного мислення.

Звичайно, тестування має ряд недоліків: помилки через техніку вгадування, перешкоджання розвитку навичок усної та письмової комунікації, навичок усного та письмового перекладу. Проте, попри очевидні недоліки системи тестування, не можна не відзначити наступні переваги: об'єктивні результати перевірки, можливість автоматизації тестування, економія часу, можливість використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Сьогодні тест вважається одним із найпоширеніших та найефективніших засобів контролю на заняттях з іноземної мови у вищих технічних навчальних закладах. Така організація системи завдань дозволяє викладачам швидко оцінити структуру та рівень опанування знаннями, вміннями та навичками з іноземної мови. Подібна оцінка розвиває тестову компетенцію, тобто здатність розпізнавати та виконувати завдання. Автентична тестова компетенція передбачає, зокрема, високий рівень володіння іноземною мовою, володіння стратегіями підготовки та виконання тестових завдань. Незалежно від мети тестування, розробка тестів завжди має враховувати низку критеріїв, яким необхідно відповідати.

До тестів як стандартизованим завданням, результати яких використовуються з оцінки компетентності тестованого, пред'являються наступні вимоги: валідність, визначеність, надійність, практичність, простота використання, прогностична цінність.

Так, Бахман зазначає [1], що складність моніторингу ефективності іноземної мови, на думку провідних мовних тестерів, полягає в тому, що необхідно

переглянути багато фундаментальних питань; Насамперед необхідно усвідомити, що саме доцільно оцінювати, як ми це зрозуміли, і чого ми повинні досягти, щоб виправдати засіб, яким ми використовуємо наші оцінки.

Оскільки наші оцінки можуть бути використані для прогнозування продуктивності студентів, пріоритетні завдання та види діяльності для досягнення цілей моніторингу залишаються незмінними, а саме: необхідність та здатність використовувати свої знання іноземної мови поза тестом. Ці питання належать до вибору завдань, підходу та проведення тесту.

З іншого боку, Браєн [2] обговорює корисність та необхідність тестування як для оцінки знань студентів, так і для самостійного пошуку відповідей на поставлені питання.

Автор стверджує, що студенти повинні витягувати з тестів необхідну інформацію, а також отримувати необхідну підтримку у своїх теоретичних та практичних дослідженнях. Таким чином, тест повинен бути корисним досвідом для студентів, підготовка до тесту – інформативною, а не лише для оцінки тих чи інших знань, навичок чи умінь.

Основною ціннісною характеристикою тесту з іноземної мови виступає його валідність (відповідність формату тестового завдання та його змісту) й надійність (отримання вірогідної оцінки знань студентів, набутих навичок та умінь працювати з іншомовною інформацією). Розглядаючи моніторинг у форматі тестування, необхідно наголосити, що він має містити інтегровані завдання (ці завдання включають питання, які ми використовували для перевірки граматичних, лексичних, фонетичних, кроскультурних знань). Спеціалізований текст у тестових завданнях є обов'язковим та необхідним, тому вибір змісту тексту залежатиме від професійної спрямованості студента.

На етапі оновлення змісту вищої інженерної освіти різко зростає як роль самого контролю під час навчання іноземної мови, а й виникає у розвитку нових технологій контролю та оцінювання. Підсумовуючи, можна дійти висновку у тому, що поліпшення системи викладання іноземної мови безпосередньо пов'язані з поліпшенням системи контролю.

Література:

1. Bachman L. Some reflections on task-based language performance assessment / L. Bachman // *Language Testing*. — 2002. — №19 (4). — P. 453–476.
2. Brian T. Testing to learn: a personal view of language testing / T. Brian // *ELTJ*. — Oxford: Oxford University Press, 2005. — №59 (1). — P. 39–46.